

2018-10-16

Restider längs Nya Ostkustbanan

Detta PM beskriver dagens restider samt möjliga restider med Nya Ostkustbanan, en utbyggnad av järnvägen mellan Gävle, Sundsvall och Härnösand till dubbelspår.¹ Restiderna finns i tabellen på sidan fyra.

Dagens restider med tåg/kollektivtrafik och bil

Dagens restider för kollektivtrafik har hämtats från Resrobot², en tjänst för att underlätta resor med tåg och buss. Restiderna med tåg har verifierats med stickprovskontroller med SJ.³

För restider med bil används Google Maps.⁴ Tjänsten har tidigare använts för restidsjämförelser längs Nya Ostkustbanan och är sannolikt ett naturligt val för många privatpersoner. Restiderna för Google Maps varierar över dygnet, varför små avvikelser kan förekomma om man vill verifiera restiderna.

Tiderna avser den snabbaste restiden mellan järnvägsstationerna i respektive ort under ett vardagsdygn i juni 2018.

Restider med Nya Ostkustbanan

Restider med ett nytt dubbelspår mellan Gävle och Härnösand togs fram i arbetet med Affärsplan Nya Ostkustbanan (2011). Utbyggnaden till dubbelspår kombineras med standardhöjande åtgärder för att medge en största tillåtna hastighet på 250 km/h för passagerartåg, vilket är de krav Trafikverket idag tillämpar i planeringen längs hela stråket. Standardhöjande åtgärder är t.ex. genare dragningar, ökade kurvradier och borttagning av lutningar (som primärt påverkar godstrafiken). I planen ingår dubbelspår i ny sträckning mellan Gävle och Vallvik, mellan Enånger och Stockvik samt mellan Sundsvall Västra och Härnösand.

Den utvecklade infrastrukturen har legat till grund för ett trafikeringsscenario. I detta har persontrafiken byggts upp med nya tågfordon och trafiksystem med olika stoppmönster, på samma sätt som stambanorna idag har olika trafikoperatörer. I affärsplanen fastlades olika

¹ Inklusive standardhöjande åtgärder på sträckan Härnösand-Västeråsby.

² Resrobot och Samtrafiken (2018). www.resrobot.se, uttag 180613.

³ SJ (2018). www.sj.se, uttag 180613.

⁴ Google (2018). www.google.maps.se, uttag 180629.

restidsmål, bland annat Gävle-Sundsvall på 55 minuter inklusive stopp i Hudiksvall och Söderhamn samt Sundsvall-Stockholm på två timmar. Trafikerings scenariot från affärsplanen med restidsmål har analyserats och kvalitetssäkrats med hjälp av Railsys, vilket är samma avancerade simuleringsverktyg som Trafikverket använder.

Sedan affärsplanen gjordes har planeringsarbetet i stråket fortskridit, bland annat i projektet Samordnad planering. Det innebär att man successivt har gjort olika val rörande exempelvis linjedragning som påverkar restiderna. Trafikverket har också gjort mer detaljerade analyser än de som gjordes som grund för affärsplanen år 2011. Trafikverket anger ett restidsmål för Gävle-Sundsvall på 60 minuter för direkttåg⁵.

Trafikverkets detaljerade analyser beräknar restiden Gävle-Sundsvall för direkttåg till 59 minuter 59 sekunder. Med stopp i Hudiksvall och Söderhamn tar resan 1 timme 07 min 48 sekunder.⁶ Båda dessa restider avser det som benämns Korridor A Väst.

Trafikverket har dock en korridor som benämns prioriterad korridor. I denna tar direkttåg 1 tim 03 min 59 sekunder och tåg med stopp tar 1 timme 10 min 20 sekunder.

Om man inte vill göra mer omfattande omprövningar av linjesträckningen för att exempelvis få en genare sträckning finns det framför allt tre sträckor där tiden kan reduceras:

- Höjning av största tillåtna hastighet Vallvik-Enånger till 250 km/h ger cirka 2 minuter tidsbesparing.
- Sträckan vid Iggesund har en möjlig tidsbesparing om cirka 1 minut och 10 sekunder.
- Sträckan vid Hudiksvall kan ge en tidsbesparing om cirka 1 minut och 32 sekunder.

Dessutom ger tåg med korglutning cirka 1 minuts tidsbesparing. Det innebär en möjlig tidsbesparing om cirka 5 minuter och 40 sekunder relativt den prioriterade korridoren. För direkttåg finns det en ytterligare tidsbesparing att göra i en sträckning norr om Söderhamn där hastigheten är begränsad till 100 km/h. Detta påverkar dock knappt tåg som stannar i Söderhamn, eftersom de ändå använder sträckan för att accelerera efter stationen.

Baserat på ovanstående bedöms restiden mellan Gävle och Sundsvall bli 58 minuter med direkttåg och 1 timme och 04 minuter inklusive stopp i Hudiksvall och Söderhamn. Det antas vidare att de flesta tåg väljer att stanna i Hudiksvall och Söderhamn, men det har ingen betydelse för de angivna restiderna i tabellen nedan.

Restiderna utgår också från potentialen för restidsförkortning på Mittbanan i korridoren Sundsvall-Ånge-Östersund. Utgångspunkten är restidsmålen som de anges i projektet Mittstråket, två timmar mellan Östersund och Sundsvall och 60 minuter mellan Sundsvall och Ånge.⁷ Dessutom finns det ytterligare åtgärder för stråket i den nationella planen för transportsystemet 2018–2029 och det pågår även en linjestudie mellan Sundsvall och Stöde. Linjestudien inkluderar omfattande rätningar av banan och på längre sikt en ny linjesträckning.

⁵ Trafikverket (2018). https://www.trafikverket.se/nara-dig/projekt-i-flera-lan/Gavle-Sundsvall-dubbelspar/uttag_180613.

⁶ Trafikverket (2018). *OKB dubbelspår gångtider till Sweco.xls*

⁷ Projekt Mittstråket (2018). www.mittstraket.se, uttag 180613. Kompletterande dialog september 2018.

Trafikverket ser en långsiktig potential för restiden på sträckan Sundsvall-Ånge på 45 minuter.⁸ Med tanke på avståndet mellan Sundsvall och Ånge och banans nuvarande låga standard, med flera kurvor som kraftigt sänker tillåten hastighet, förefaller en målsättning om 45 minuter restid fullt rimlig.

Fördjupning

I dokumentet Sweco (2016) *Dokumentation och resultat från Sampers – trafikeringsalternativ Nya Ostkustbanan (Gävle-Härnösand)* finns ytterligare information om restider, möjliga tidtabeller och tillgänglighetseffekter. Dokumentet bygger dock på restidsmålen från Affärsplan Nya Ostkustbanan (2011) och har inte anpassats enligt resonemanget ovan.

⁸ Dialog med Sundsvalls kommun september 2018.

Tabell: Restider i dag med tåg och bil samt restider med Nya Ostkustbanan

Resrelation	Dagens restid bil		Dagens restid tåg/kollektivtrafik		Restid med Nya Ostkustbanan		Kommentar restid med Nya OKB	Kommentar dagens restider tåg/kollektivtrafik
Gnarps - Stockholm	230	3 h 50 min	207	3 h 27 min	130	2 h 10 min	Justerat + 5 minuter. 11 min till Hudiksvall + 1 timme 47 min Hudiksvall-Stockholm + 12 min bytestid i Hudiksvall	Byte i Gävle (väntetid 15 min)
Gävle - Stockholm	110	1 h 50 min	81	1 h 21 min	65	1 h 5 min		Direkttåg
Gävle - Sundsvall	140	2 h 20 min	127	2 h 7 min	58	0 h 58 min	Justerat + 3 min. Avser snabbaste restiden med direkttåg, annars 1:04.	Direkttåg
Gävle - Umeå	325	5 h 25 min	294	4 h 54 min	197	3 h 17 min	Justerat + 9 min pga längre restid Gävle-Sundsvall.	Direkttåg
Hudiksvall - Stockholm	210	3 h 30 min	158	2 h 38 min	107	1 h 47 min	Justerat + 5 min pga längre restid Gävle-Sundsvall.	Direkttåg
Härnösand - Stockholm	270	4 h 30 min	269	4 h 29 min	147	2 h 27 min	Justerat + 9 min pga längre restid Gävle-Sundsvall.	Direkttåg
Kramfors - Stockholm	305	5 h 5 min	295	4 h 55 min	165	2 h 45 min	Justerat + 9 min pga längre restid Gävle-Sundsvall.	Direkttåg
Sollefteå - Stockholm	320	5 h 20 min	338	5 h 38 min	239	3 h 59 min	Dagens restid Sollefteå-Härnösand + restid Härnösand-Stockholm + 12 min bytestid. (Justerat + 9 min pga längre restid Gävle-Sundsvall.)	Buss till Sundsvall, sedan tåg till Stockholm (väntetid 17 min)
Sundsvall - Stockholm	240	4 h 00 min	211	3 h 31 min	123	2 h 3 min	Justerat + 3 min. Avser snabbaste restiden med direkttåg Sundsvall-Gävle.	Direkttåg
Sundsvall - Umeå	200	3 h 20 min	157	2 h 37 min	102	1 h 42 min		Direkttåg
Sundsvall - Gävle	140	2 h 20 min	127	2 h 7 min	58	0 h 58 min	Justerat + 3 min. Avser snabbaste restiden med direkttåg, annars 1:04.	Direkttåg
Sundsvall-Östersund	145	2 h 25 min	140	2 h 20 min	105	1 h 45 min	Potential för restidsförkortning enligt projekt Mittstråket och Trafikverket.	Direkttåg
Söderhamn - Stockholm	185	3 h 5 min	130	2 h 10 min	84	1 h 24 min	Justerat + 4 min pga längre restid Gävle-Sundsvall.	Direkttåg
Timrå-Stockholm	255	4 h 15 min	234	3 h 54 min	134	2 h 14 min	Justerat + 9 min pga längre restid Gävle-Sundsvall.	Direkttåg
Umeå-Stockholm	430	7 h 10 min	378	6 h 18 min	230	3 h 50 min	Justerat + 9 min pga längre restid Gävle-Sundsvall.	Kortaste restiden, få turer
Uppsala-Umeå	390	6 h 30 min	339	5 h 39 min	200	3 h 20 min		Kortaste restiden, få turer
Ånge - Stockholm	305	5 h 5 min	231	3 h 51 min	170	2 h 50 min	Potential för ny restid enligt projekt Mittstråket och Trafikverket Ånge-Sundsvall 45 min + 2 min uppehåll Sundsvall C + ny restid Sundsvall-Stockholm 2 timmar 03 min, inget byte.	Direkttåg
Ånge-Sundsvall	75	1 h 15 min	73	1 h 13 min	45	45 min	Potential för restidsförkortning enligt projekt Mittstråket och Trafikverket.	Direkttåg
Örnsköldsvik - Stockholm	360	6 h 00 min	331	5 h 31 min	193	3 h 13 min	Justerat + 9 min pga längre restid Gävle-Sundsvall.	Direkttåg
Östersund-Stockholm	385	6 h 25 min	288	4 h 48 min	230	3 h 50 min	Potential för ny restid enligt projekt Mittstråket och Trafikverket Östersund-Sundsvall 1 timme 45 minuter + uppehåll Sundsvall C 2 min + ny restid Sundsvall-Stockholm 2 timmar 03 min, inget byte.	Direkttåg
Östersund-Sundsvall	150	2 h 30 min	140	2 h 20 min	105	1 h 45 min	Potential för restidsförkortning enligt projekt Mittstråket och Trafikverket.	Direkttåg

Källor: Google Maps, Resrobot.se, Sweco